

mevzu

kafasına göre çıkar #2

sansür

~~CUMHURİYETİ~~

mevzu 2. sayı çıktı

Sansür ~~CUMHURİYETİ~~

Kocaeli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yrd. Doç. Dr. Seydi Çelik hocamıza girdiği derslerde Komünist Manifesto'yu okuttuğu için YÖK tarafından soruşturma açıldı. YÖK tarafından belirtilen soruşturma konusu: "Dersinde ödev olarak Komünist Manifesto kitabını okutması ve bu zihniyette film ve belgeseller izlettirmesi."

Bursa Osmangazi Ziya Gökalp Ortaokulu'nda Türkçe öğretmenliği yapan Eğitim Sen üyesi bir öğretmene, öğrencilerinden Muzaffer İzgü'nün "Zıkkımın Kökü" adlı kitabı okumaları ve özetlemelerini istemesi nedeniyle uyarı gönderildi.

İstanbul Milli Eğitim Müdürlüğü okullara gönderdiği yazı ile Kültürel Etkinlikler El Kitabı'nda bulunan "Şeker Portakalı"nı listeden çıkardı. Öğrencilerine Şeker Portakalı'nı okutan bir öğretmen hakkında soruşturma açıldı.

Edip Cansever'in 4.sınıflarda ders kitabında yer alan "Masa da Masaymış Ha" şiirindeki "Bir bira içmek istiyordu kaç gündür / Masaya biranın dökülüşünü koydu" dizeleri sansürlenerek yerine "... " konuldu.

Semer kant kitabının 'müstehten olduğu ve İslam dinini aşağıladığı' gerekçe gösterilerek Bahçelievler İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından bunu öğrencilerine okutan öğretmen hakkında soruşturma açıldı.

İzmir Milli Eğitim Müdürlüğü "Fareler ve İnsanlar" kitabını "ahlaki olmayan bölümler içerdiği" gerekçesiyle sansürledi.

İstanbul'da okulda öğrencileri ateizme yöneltmek suçlamasıyla bir felsefe öğretmeni olan Adnan Marangoz'a İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından soruşturma açıldı.

Bu yazının konusu yukarıdaki örneklerden de net bir şekilde görüldüğü gibi sansür. Aslında son yıllarda müzik, internet gibi birçok alanda sansürlemekten geri durmayan bir iktidarla karşı karşıyayız. Yukarıdaki örnekler sadece son birkaç ay içerisinde kitaplara açılmış soruşturmalar ve yasaklamaları kapsamaktadır.

Sansürün genel literatürdeki tanımı: Çeşitli kavramların çeşitli yollarla kontrol altına alınmasıdır. Bu tanımı biraz daha açmak gerekirse burada bahsedilen "çeşitli kavramlar" olgusu örneklerden de anlaşılacağı gibi bizim ülkemizde genellikle muhafazakarlık, milliyetçilik, gericilik olarak biçimleniyor. Yıllardır kafamıza sokmaya çalıştıkları toplumun değer yargıları tabusunu bu kavramlar ifade ediyormuş gibi göstermeleri bunun en net kanıtı. Tanımındaki yönleme vurgu yapan "çeşitli yollar" tanımı ise bizim ülkemizde soruşturma, cezalandırma, yasaklama ve hatta sosyolojik bir baskı unsuru olarak "mahalle baskısı" yöntem olarak kullanılıyor.

Sansür tartışmasını yaparken sansürün

kim tarafından yapıldığı veya yapılabileceği de ayrı bir konu olarak önümüze çıkıyor. Bir insan veya aynı seviyedeki iki toplumsal statü içindeki bireyler birbirine sansür uygulayabilir mi? Bu sorunun cevabı kocaman bir hayır. Sansür her şartta ve her durumda sadece iktidar tarafından uygulanabilir, uygulanmaktadır. Yani sansür bir nevi hükümdarın-tek adamın (bkz: Tayyip Erdoğan) iktidarını sağlamlaştırmak için kullandığı bir araçtır. Ülkemizde geçmişe baktığımızda sansürün iki kırılma noktasından birincisi, cumhuriyet döneminde Takrir-i Sükun Kanunu'yla birlikte ilk olarak ortaya çıkmış, basın tamamen devletin denetimi altına sokulmuştur. Memlekette yaşanan ikinci önemli sansür anı ise 12 Eylül Darbesi'ne tekabül etmektedir. "Kamu düzeninin bozulmasına neden olabileceği düşünülen yayınların, radyo, televizyon, sinema gibi kitle iletişim araçlarının izne bağlanabileceği hükmü" ile belirtilen uygulama 1986 yılında çıkarılan Sinema, Video ve Müzik Eserleri Kanunu ile oluşturulan Denetleme Kurulu'na ve iktidara geniş yetkilerin verilmesiyle iyice ayyuka çıkmıştır.

Çoğumuzun çocukluğu-gençliği Tayyip Erdoğan sultanı ve külhanbeyliğiyle geçti; hala da geçiyor. Son yıllardaki sansür uygulamaları internet tartışmalarıyla fazlasıyla gündeme gelmiş, birçok kitle iletişim araçlarının yasaklanması ve kaldırılmasıyla devam etmiştir. Kayıp Şehir dizisinde polis tarafından öldürülen Festus Okey resmedildiği gerekçesiyle yayından kaldırma tehdidi, Behzat Ç dizisinde emniyet teşkilatını küçük düşürücü, ahlaki olmayan unsurlar bulunması gerekçesiyle RTÜK yönlendirmesiyle çokça dava açılması en tanınmış örnekleri hafızamıza kazandı.

Daha birçok örnek sayabileceğimiz sansür uygulamaları şimdi de kitaplar üzerinden dönmektedir. Her fırsatta üniversiter yaşama ve eğitime müdahale eden iktidar, eğitimin toplumun şekillenmesi için ne kadar önemli olduğunun farkında. Veli toplantılarının camide yapıldığını, Şeyhlerin derslere girmeye başladığı bu okullarda Edip Cansever şiirinin, Steinbeck kitabının, Şeker Portakalı'nın okutulmaması oldukça manidar!

Okuduğumuz üniversitede de durum çok farklı değil tabii ki. Üniversite kampüslerine camilerin yapıldığı, mescidlerin amfi yanlarına konuşlandırıldığı ortamda, bir bakanın çıkıp " camiler de fakülteler kadar önemlidir " demesi şaşırtıcı olmasa gerek!

İnsanlık tarihi içerisinde özgür düşünce ve ifade özgürlüğü her zaman en yüce değerlerin başında gelmiştir. Memleketi ortaçağ sultanıyla yönetmeye çalışan iktidar bunları engellemek, insan zihni üzerinde hegemonik bir baskı oluşturmak istediğinde olduğu açıktır. İnternet, dizi, film son olarak da kitaplarda gördüğümüz sansür uygulamaları çoğalarak devam edeceğe benziyor. Bize de en temizinden düşünmek ve sorgulamak kalıyor. Hem de durum komedisi gibi Şirin Baba'yı camiye gönderen, çizgi film kahramanı Pepe'ye Selamün Aleyküm dedirten, kitapları sansürleyen külhanbeyliğine karşı düşünmek ve sorgulamak.

Fırat - Felsefe

sansür uygulamaları internet tartışmalarıyla fazlasıyla gündeme gelmiş, birçok kitle iletişim araçlarının yasaklanması ve kaldırılmasıyla devam etmiştir

Batsın bu dünya, **Biz yeniden yaparız!**

Yapılan araştırmalara göre kadınlara şiddet görüyor musunuz diye sorulduğunda hemen hemen hepsinin hayır cevabı verdiği ortaya çıkmış. Birleşmiş Milletler Kadınlara Yönelik şiddetin nlenmesi Bildirgesi'nin birinci maddesinde, kadınlara yönelik şiddet, "ister kamusal isterse özel yaşamda meydana gelsin, kadınlara fiziksel, cinsel veya psikolojik acı veya ıstırap veren veya verebilecek olan cinsiyete dayanan bir eylem veya bu tür eylemlerle tehdit etme, zorlamaya veya keyfi olarak özgürlükten yoksun bırakma" şeklinde tanımlanıyor..

Türkiye'de resmi rakamlar, son yedi ayda 226 kadının öldürüldüğünü, 478 kadının tecavüze, 722 kadının tacize uğradığını gösteriyor. 6 bin 423 kadın ise aile içi şiddet nedeniyle hastaneye başvurmuştur. Verilere göre, kadına yönelik cinsel saldırı suçlarında son beş yilda yüzde 30 artış meydana gelmiştir. Emniyet Genel Müdürlüğü'nün resmi kayıtlarına göre, şubat 2010- Ağustos 2011 arasındaki 19 ayda 78 bin 488 aile içi şiddet vakası yaşandı. Bu da, kayıtlara geçen haliyle her 10 dakikada bir aile içi şiddet olayının yaşandığı anlamına geliyor. 2012'de tecavüz vakaları yine basına az yansıyan haberlerdendi. Buna rağmen, 102 kadın ve 59 kız çocuğunun tecavüze uğraması basında yer buldu..

Son günlerde karşılaştığımız 3.sayfa haber-

lerinin hepsi kadına yönelik şiddetin boyutunu gözler önüne sermekte. Yemeğin tuzu telefonun geç açılması işlerin kötü gitmesi kadının şiddet görmesine yeten sudan bahaneler. Sözde aile reisi olan erkek, kadının üstünde büyük bir baskı kuruyor. Eşten te kadını her istediğini yaptırabileceği stresini atabileceği el altında duran ss eşyası olarak görüyor ve o kadın artık buna dayanamadığında çekip gitmek istediğinde yaşadığı şiddetin daha fazlasıyla ve hatta ölümle bile karşı karşıya kalabiliyor. Çoğu kadın gördüğü şiddete sesini çıkaramaz halde baskı altında tutuluyor. Çünkü bütün kadınlar kokrmak zorunda bırakılıyor. Tüm bunlar yetmiyor-muş gibide buna "dur!" diyenlere de uygulanan şiddet cabası. Bunun en büyük örneklerinden biri de geçen hafta Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı il binasında erkek polisler tarafından darp edilerek gözaltına alınan 23 niversiteli kadındır . Durumun ironik tarafı ise niversiteli Kadın Kolektifi yesi kadınların AKP'nin kadın düşmanı politikalarını teşhir etmek amacıyla gittikleri bakanlık il müdürlüğü binasında yaşadıkları şiddetin bu derece aşırı olmasıdır. Ülkemizde yaşanan tüm bu olanlara rağmen tüm kadınlarımızın 8 Mart Dünya Kadınlar Günü kutlu olsun.

Kürt sorunu ÷lkemize çok Şey kazan-
dırdı(!)Sadece son 30 yılda, 360 milyar do-
larlık maddi kayıp yaşandı, 15.000 asker
25.000 gerilla hayatını kaybetti. Tabi bun-
lara 17.500 faili meçhulü(!) de eklemek
lazım. Rakamlar sizi Őaşırtmasın bunlar
Kürt verileri değil bizzat TSK'nin
resmi verileridir. KeŐke Kürt
sorunun bizden aldıkları
sadece bunlar olsaydı.

Ayrıca Kürt sorunu
memleketin kan-
gren sorunu haline
geldi

Aklıma ister iste-
mez Şöyle bir soru:
"Bunca kayba neden
olan sorun niçin bir
türlü çözülemiyor?" ge-
liyor. Sorunun cevabı ol-
dukça basit aslında: sosyal,
ekonomik, siyasi, kültürel ne-
denlerden dolayı çözülemiyor.
Ama sorunun sadece bu katego-
rilerdeki nedenlere bağlanması
bizi sadece Kürt sorununu anla-
maktan uzaklaştırır.

Philip Zimbardo'nun 1998 yılında
yaptığı basit bir deney Kürt sorunu-
nun temel nedenini anlamamızı sağ-
lıyor. Deney
Şöyle: Zim-
bardo 5 ya-
şındaki bir

çocuğu seçer ve çocuk ne yaparsa ebe-
veynlerinin kayıtsız kalmasını ister.Çocuk
oyuncaklarıyla oynar babası tepki ver-
mez, babasının bacağına sarılır, babası il-
gilenmez.Çocuk annesinin yanına gider
durum yine değişmez.Bu anlaşılmaz
durum çocukta önce Őaşkınlık
yaratır.Ancak süre geçtikçe Őaşkınlık öf-
keye dönüşür.Çocuk etraftaki oyuncak-
ları kırmaya, onları aile bireyelerine
fırlatmaya başlar.

Deneyde de açıkça görüldüğü gibi bir in-
sana yapılacak en büyük zulüm onu yok
saymaktır. Ve yok sayılan birey "ben
varım" demek için her yolu dener. Oyun-
cakların kırılması, aile bireyelerine saldırıl-
ması elbette ki kötüdür. Ama bunun
suçlusu takdir edersiniz ki çocuk değil
onu ötekileştiren ebeveynlerdir.

Denilebilir ki Kürtlerin
varlığını zaten kabul ettik,
Kürtçe yayın yapan tv ka-
nalı açtık, Kürtçenin konu-
şulmasına izin verdik,
Kürtlere de Türklere verdi-
ğimiz eğitim, sağlık gibi
hizmet haklarını verdik
daha ne istiyorsunuz?
Soru ilk bakışta çok man-
tıklı geliyor. Lakin hiç de öyle
değil. Birincisi bize haklar veril-
medi zaten bizim olan haklar gasp
edilmişti.İkincisi bu küçük haklar
varlığımızın tanındığını değil yok edil-
meye çalışıldığının en büyük kanıtıdır.
Çünkü açıkça bir acısız asimilasyon söz
konusudur. Okullarda okumak için
Türkçe bilmek zorundayız.Sonra da kalkıp
bize haydi Kürtçe konuşun diyor. Tam bir
trajikomik olay. Türk egemenlerinin ver-
diğini iddia ettiği bu haklar ölü bir insana

koşma hakkı ve-
rilmesinden
farksız değildir.

Bir Türk arka-

daşım bana İstanbul'a geldiğimden beri ır-
kımdan dolayı ayrımcılığa maruz kaldın
mı diye sormuştu. Sosyal hayatta tanıştı-
ğim insanlar bana somut olarak bir ay-
rımcılık yapmadı. 1 Ama kullandığım her
Türkçe kelimedede bana ayrımcılık yapıyor
tıpkı diğer milyonlarca Kürde yapıldığı
gibi. Yazmış olduğum yazı ayrımcılığın en
büyük kanıtı: Ben bir kürdüm ve kendi
dilim varken derdimi anlatabilmek için
Türkçe yazmak zorundayım(!)

Ben VARIM(!)

Sosyal bilimler ve yeni YÖK yasası

İnsanların; birbirleriyle olan ilişkilerini, oluşturdukları ve parçası oldukları toplum yapılarını, maddi ve manevi ilişkilerini zihinsel çalışmalar ile incelemek çok eski zamanlardan beri filozof ve bilim insanlarının uğraşı olmuştur. M.Ö. 387'de Platon'un "akademi" adını verdiği yapının amacı topluma yararlı, erdem ve özgür düşünce yapısını hem kendisi hem de insanlık için kullanabilen bireyler yaratmaktır. Filozofların kurdukları bu yapıların, semavi dinlerin metinlerinin ve kuşaktan kuşağa kulantan aktarılan belirli bir aşama sonrasında da yazıya geçirilen sözlü bilgiler şüphesiz ki insanlığın bugüne ulaşmasını sağlamıştır. Tarih boyunca kimi güçlerin; milletleri pozitif düşünce yapısı ile ileriye taşıyan bilimleri etkisiz hale getirmek için yaptıkları faaliyetleri bilmekteyiz. Ortaçağ'da Kilise'nin, pozitif düşünce yapısını etkisiz hale getirerek, İncil'i doğru bilginin tek kaynağı olarak göstermesi ve skolastik düşüncenin egemenliği bunun en güzel örneklerinden biridir. Ve bu örnek gibi gücü elinde olanın, bu güç; kötüye kullanılan din, devlet otoritesi,

para olabilir, toplumları sömürü madesi gibi görmesi ve bu sömürü için de onları ileriye taşıyanı ele geçirmek ve kendi lehinde kullanmak gayesi, tarih boyunca var olmuş ve pozitif düşünce yapısını benimsemiş, ilerlemeyi hedef olarak alan insanlar tarafından mücadele göstererek durdurulmuştur.

Bugün sosyal bilimler dediğimiz disiplinler az önce bahsedilen aktarımı ve ilerlemeyi devam ettiren, modern dünyaya ait bilimlerdir. Ve nasıl tarih dönemleri boyunca insanlığın ilerlemesi için çaba harcayan bilimler varsa, bugünün insanlığının ilerlemesini sağlayan da bu modern dünya bilimleridir. Bu bilimler on altıncı yüzyıldan beri gelişmekte ve insanlık için pozitif bilgi üretmektedirler. Sosyal bilimlerin ve içinde buldukları üniversitelerin özünde herhangi bir devlet-iktidar-otorite ilişkisi ya da din-ırk gibi ayırım yaratan kavramlar yoktur, olmamalıdır. Sosyal bilimleri, bilim üretmekten çıkararak ya da başka bir cümle ile amaç olmaktan çıkarıp, araçsallaştırılan süreç; aydınlanmanın akılcı düşüncesinin

araçsal akıla dönüşmesinin de serüvenidir. Filozof, matematikçi ve tarihçi Bertrand Russell bu süreç için;

"Eğer arı bilim, üniversitelerin amaçlarından biri olarak yaşamayı sürdüreceyse; yalnız boş zamanı olan az sayıdaki kibar insanın incelmış zevkleri ile değil, tüm toplumun yaşamı ile bağlantılı hale getirilmelidir." demektedir.

Küreselleşme ile üniversitelerin, toplumun yaşamı ile bağlantılı hale getirilmesi amaç olmaktan çıkarılarak, aksine piyasa için bilgi ve teknoloji üreten fabrikalara, öğrencileri ve akademisyenleri de vasıflı işçilere dönüştürülmüş ve bu dönüşümün artarak devam etmesi sağlanmaya çalışılmaktadır. Küresel çapta Bologna Süreci ve bu sürecin içine giren Türkiye'nin küresele uyma çabası doğrultusunda kurulan yeni YÖK yasası; akademik özgürlüğün ve bilimsel üretimin tamamen yok edilmesini, üniversitenin birçok disiplininin piyasaya hizmet etmesi ve artık bu değişim ile piyasada açıkça, para getirmeyecek, sosyal bilimlerin; amaçlarından saptırılmaları, değersizleştirilmeleri ve en sonunda da kapatılmaları gibi bir sürecin hazırlayıcısıdır.

Söylediklerimiz havada kalmasın diye örneğini verelim: 2010 yılında İngiltere'de "Brown Report" adıyla yayınlanan eğitim reformunun sonucunda Middlesex Üniversitesi'nin ünlü felsefe bölümü kapatıldı. Aynı yıl içinde Liverpool, Sussex, Londra King's kolejlerinin de felsefe bölümleri kapatıldı.

Bunun da yanı sıra okuduğumuz bölümlerin değersizleştirilmesi ve bilim dışılaştırılması gündemde. Örneğin; felsefi disiplinler içerisinde irdelediğimiz problemlerden olan bilgi nedir? ne zaman varolmuştur? insan varoluşu nereye dayanır? gibi sorularla şekillenirken artık bu bilgi faydalı mıdır? bana nasıl bir yarar sağlayabilir? üzerinden tartışmaya başlayacağız. Sosyoloji için ise örneğin bir akademisyen artık kentsel dönüşümün zararlarıyla ilgili bir tez hazırlayamayacak hale getirilirken, sosyologlar daha çok sistemin insan üzerindeki etkilerini güzelleştirme reaksiyonları olarak karşımıza çıkacak.

Sonuç olarak bu yasayla birlikte akademisyenlerin ürettikleri bilgiler puanlarla denetlenecek, üniversite insanlık tarihini irdelemenin yeri yeri yabancılaştırma duygusu hegemonik olarak sağlanan öğrenciler, kariyer hırsıyla birbirleriyle rekabete zorlanan bireyler olarak toplumda yerlerini alacaklardır. Üniversite ve akademi anlamını yitirecek, siyasal iktidarın üniversite yapıya daha fazla angaje olması sağlanacak, bilim niteliksizleştirilecek, üniversite rekabet, kalite, denetim gibi kavramlarla bir şirkete dönüştürülecek. Şimdi karar bizim: ya bilim düşmanı bu yasayı durdurup bilime ve üniversiteye sahip çıkacağız, ya da birer niteliksiz iş gücü olarak iş bulma sevdasıyla o kapıdan şu kapıya dolanıp duracağız!

* 13 Aralık Perşembe günü felsefe-sosyoloji koridorundahocalarımızla yaptığımız forum sonucunda konuşmaların bütünü doğrultusunda yazılmış metindir

Utku Özkul - Sosyoloji

Fırat Fıstık - Felsefe

"zorbalık en beklenmedik biçimlere bürünebilir: düşük kiralı toplu konutların mimarisi, bürokrasi, kelimenin -gerçek ya da bilinen anlamda- yerine rakam koyma, trafikte yayaların yavaşlığına oranla hıza verilen ayrıcalık, makineyi kullanan insana göre makinenin üstünlüğü, adetlere üstün gelen yasaların düzenlenmesi, cezaların sayısal artışı, herkesin çıkarına olan bir bilgiyi engelleyen gizli tutma alışkanlığı, karakollarda tokatın yararsızlığı, polisin esmer tenlilere 'sen' diye hitap etmesi, bahşış karşısında dalkavukça yerlere kadar eğilme, kaz adımlarıyla yürüme, haiphong'un bombalanması, kırk milyonluk roly-royce..."

jean genet

"getto da rahat ve güven verici bir yer olabilir, ama ne de olsa orayı getto kılan şey, orada yaşamaya mecbur olmanızdır. şimdi duvarlar çökmeye başladığına göre, sanırım molozları atlayıp dışarıdaki şehirle yüzleşmemizde fayda var."

"bir hırsız yaratmak istiyorsanız sahip yaratın. suç yaratmak istiyorsanız yasalar koyun"

Ursula K.Le guin

yaşlılar herşeye inanırlar..
orta yaşlılar herşeyden kuşkulanırlar...
gençler de herşeyi bilirler.
oscar wilde

eğer dünya hakkında birazcık birşey anlamak istiyorsak hınçtan ve nefretten arınmamız gerekir.
jean genet

"uçurumdan kurtulmanın tek yolu;
ona bakmak, derinliğini ölçmek ve kendini o boşluğa bırakmaktır."
cesare pavese

"günlerden pazartesi.yin dayım. yine hava karlı. y mu? istanbul çirkin şeh günlerinde. başka günler başka günler de köprüsi çamurludur, molozludur. evler güneşe sırtını çevir esnafı gaddardır. zengin yerde böyle. yıldızlı kary tek. yalnızlık dünyayı doldur sevmekle başlar her şey sevmekle bitiyor."

Sait Faik

"artık inanmıyoruz, ama inanana inanıyoruz. artık sevemiyoruz, sadece seveni seviyoruz. artık ne istediğimizi bile bilmiyoruz, ama bir başkasının istediğini isteyebiliyoruz. ekranlar, videolar, röportajlar arasında yalnızca başkaları tarafından görülmüş olanı görüyoruz."

Baudrillard

"burada daha ne kadar öleceğim.. gökyüzüyle yeryüzü arasında bulutu haraca kestiğiniz bu yerde"
nilgün marmara

"Derinlemesine hasta bir topluma uyum sağlamak bir sağlık ölçütü değildir."
jıddu krishnamurti

"çocuklarımıza gerçek tarihin -daha büyük kazanımlar için insanlığa yardım etmeye çalışırken ölen, ama bilinmeyenlerin hikayesinin- henüz yazılmadığını anlatıyoruz."

sebastian faure

Bugün artık kimse ölümcül hakikatlerden ölmüyor; çok

ve vapurun alt kamarasın-
ine istanbul çirkin. istanbul
r. pis şehir. hele yağmurlu
r güzel mi, değil; güzel değil.
i balgamlıdır. yan sokakları
geceleri kusmukludur.
rmiştir. sokaklar dardır.
lakayttır. insanlar her
volalarda çift yatanlar bile
muş. sevmek, bir insanı
burda her şey bir insanı

(...) sürdürmek gerekiyor, ben südüremem, südümeniz
gerekıyor, südüreceğim ben de, sözcükler söylemek ge-
reliyor, sözcükler olduğu sürece, onlar beni bulana
kadar, bana tuhaf acıyı, tuhaf günahı söyleyene kadar,
südümeniz gerekiyor, belki de yaptılar bunu, belki de
söylediler bunu bana, belki de öykümün eşğine kadar
getirdiler beni; öyküme açılan kapının önüne kadar ge-
tirdiler, şaşırtırdı beni kapının açılması, ben olacağım,
sessizlik olacak, sessizliğin içindeyim, bilmiyorum, hiçbir
zaman bilmeyeceğim, sessizliğin ortasında bilemezsiniz,
südümeniz gerekiyor, südüreceğim.

samuel beckett, adlandırılmayan.

"Tedavi" insanın hasta kalarak çalışma yeteneğini südümesine hizmet eder. -jps

**Konuşmak
yalan
söylemektir.**

William S. Burroughs

"Şu dünyayı Tanrı yarattıysa, onun yerinde olmak istemem doğ-
rusu. Çünkü, dünyanın sefaleti yüreğimi parçalar. Yaratıcı bir ruh
düşünülürse, yarattığı şeyi göstererek ona şöyle bağırarak hakkı-
mızdır: "bunca mutsuzluğu ve bu üzüntüyü ortaya çıkarmak
uğruna, hiçliğin sessizliğini ve kırıdamazlığını bozmaya nasıl
kalkıştın?"

Arthur Schopenhauer

**"ben olmayı bıraktığımda kendimi buldum. rezil olduğumda
ve
hala yürümeye devam ettiğimde kendi kaderimi
seçmekte özgür olduğumu anladım."
paulo coelho**

ölümü çalarsın çünkü
canın sıkılmıştır
iyi filmler gösterilmiyordur
san francisco'nun
sinemalarında
hız yaparak dolaşırsın bir süre
dinlersin
radyoyu ve sonra ölümü terkeder
uzaklaşırın
uzaklaşırın, bırakırsın polis
bulsun

richard brautigan

"biliyorum sizi. küçük sür-
tünmelerle yetinirsiniz. bü-
yüklerinden korkarsınız.
akşamları elinizde paket-
lerle dönersiniz. sizi bekle-
yenler vardır. rahatsızsınız.
hem ne kolay rahatlıyorsu-
nuz. içinizde boşluklar yok.
neden ben de sizin gibi ola-
mıyorum? bir ben miyim
böyle düşünen? bir ben
miyim yalnız?"

yusuf atılgan aylak adam

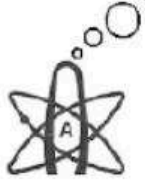
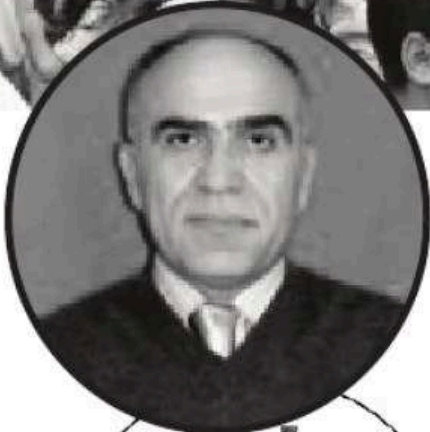

fazla panzehir var. Friedrich Nietzsche

İSTANBUL - ATAŞEHİR
NURİ CINGİLLİOĞLU
LİSESİ

Ateizmi anlattığı için soruşturma açılan Adnan Marangoz ile röportaj

Mevzu Fanzin olarak, öğrencilerine ateizmi anlatarak tevhid inancını zedelemekten hakkında soruşturma açılan Nuri Cingillioğlu Lisesi Felsefe öğretmeni Adnan Marangoz ile bir röportaj gerçekleştirdik:

Size "tevhit inancını zedelemek ve ateizmi anlatarak öğrencilerin kafasını karıştırmaktan" bir soruşturma açıldı. Bu soruşturma hakkındaki görüşleriniz neler? Sizin için yapılan bu saldırı durumunun öncesinde neler yaşadınız?

Her şeyden önce direkt olarak felsefe dersini ve içeriğini gayrimeşru kılmak amacı ile yapılan bir girişim olarak niteliyorum bu soruşturma sürecini. Tevhit inancına ters düştüğü iddia edilen yargılar mevcut olarak konulmuştur. Okul yetkilileri tarafından öğrenciler ile görüşmeler yapılmış ve benim aleyhimde dilekçe yazmaları istenmiş. Bu durum benim gayet tabii ilk duyduğumda garibime gitti. Hatta olaydan sonra benden dilekçe ile şikâyetçi olan öğrencilerim duydukları vicdan azabından dolayı yanıma gelerek, kendilerine zorla şikâyetçi olmaları telkin edildiğini söylediler. Ancak benim düşüncem derste yaşanan durumun tahkir amacı taşımadığı ve usulen suçlamayı gerektirecek bir durumun vukuu bulmadığıdır. Kendimi bu suçlamayı ilk öğrendiğimde Sokrates gibi hissettim çünkü anlattığım şeyler bir felsefe dersinin gerekleri ve aynı saldırıya zamanında Sokrates'in de maruz kaldığını düşünüyorum. Olaylar istenmeyen şekilde aleyhte geliştiği zaman içerisinde olaylar sendikaya taşınıyor ve durum yerellikten çıkarılıyor. MEB bu tür derslerin vizyonlarını tevhit inancı doğrultusunda verilmesi gerektiğini savunuyor bu da dönemin zihniyeti ile ilgili bizlere ipuçları veriyor. Ben de doğal olarak sorgulamasız bir yapının kurulması gerektiğini eleştiriyorum. Bana yasalardan bahsedilirken aslında kendi yaptıkları anayasayı çiğnemektir ancak okul müdürü de dâhil olmak üzere hiçbiri bu durumun farkında bile değil. Örneğin yaşadığım bir olayda din hocamız sınav kâğıdında "dinimiz" "peygamberimiz" gibi ifadelerde bulunuyor. Mesela bu bir suç bir Hristiyan öğrenci veya ateist bir öğrenci hangimizin dini hangimizin peygamberi diye sorabilir. Ben öncesinde bunu da

müdüre götürdüm ve bununla ilgili konuştum.

Peki, okulda bu gibi olaylarla çokça karşılaşılıyor mu? Başka örnekler yaşadınız mı?

Gayet tabii. Aslında bunun bütün liselerde gerçekleştiğini sadece bizim okulumuzla sınırlı olmadığını belirtmek istiyorum. Örneğin bir öğrencimizin 2 sene önce Kürt olduğu için sırasına birisi "ne mutlu türküm diyene" yazılmış ve bu kızımız da var olan kimliğinden ötürü sıradaki yazıyı karalayarak altına "ne mutlu Türkiyeliyim diyene" ibaresini karalamış. Çok güzel bir hiciv. Ben bu olayı çok sonradan öğrendim mesela bunu yapan kız okuldan naklettirmişler, aldirtmişler yani. Ve çoğu hocamızda bunu bildiği halde korularından seslerini çıkamamışlar. Bir de okulda bazı öğrencilerin fazla devamsızlıklarını silmek için para alınıyor, tabii biz de bu durum karşısında bir dava açamıyoruz çünkü yasal boşluğu var "bağış toplamak" bir suç değil. Ancak şahit olduğum okulda bunlar gerçekleşiyor.

Yaşanılan bu suçlamadan sonra ne tür baskılarla karşılaştınız?

Aslına bakarsanız okulun muhalif sesiyim gibi bir şey. O yüzden çok fazla baskı yapmadılar. Hatta müdür yardımcısı beni ilk çağırdığında ilçe milli eğitim' den yapılan bu suçlama kâğıdı için istiyorsan bir cevap ver istiyorsan kapatalım bu dosyayı" diyerek beni sakinleştirmeye çalıştı. Ancak şöyle şeyler gerçekleşti; benim gazeteye verdiğim röportajı gören okul müdürü, gazeteyi arayarak olayların böyle gelişmediğini ve benim bir örgüt mensubu olduğumdan, iddiaların asılsız olduğundan bahsetmiş. Bunun dışında bir tehdit veya başka bir şey gerçekleşmiş değil.

Yeni Akit gazetesinde rakı için öğretmenlerle ilgili hedef gösterici bir haber yayınlanmıştı ve bir hafta sonrasında o fotoğraftaki öğretmenlere soruşturmalar açıldı. Sonuçta bu da içinde bulunduğumuz gerici durumun bir göstergesi olarak sizin üzerinizde bir "yalan propaganda" korkusu ya-

ratmıyor mu?

Benim olayımı da bu hale getirebilirler. Yeni Akit, Zaman gibi gazetelerde benim haberim yapılarak ailemle, özelimle veya geçmişimle ilgili şeyler yazılabilir. Bu da her insan gibi benim içinde sinir verici bir şey değil, ancak Türkiye'de AKP döneminde yaşayan insanlar olarak bu durumlar biz de bir alışkanlık süreci yarattı. Beklentim var bu yönde bekleyip göreceğiz. Bir şey diyemeyiz tabii kesin olarak. Ülkemizde genel olarak bir gerileştirme durumu var, bunu herkes yaşıyor zaten.

Peki, son olarak bizler üniversite öğrencileriyiz ve gericiğin, baskının en çok yaşandığı yerlerden birisi de bizim üniversitelerimiz; şimdi de yeni bir YÖK Yasası tartışılıyor. Bu da üniversiteleri daha piyasa ve gerici yerler haline getirecek uygulamaları içeriyor. Bu yasa ve üniversiteler hakkında ne düşünüyorsunuz?

Bu YÖK son zamanda asıl olarak üniversite şubemiz ilgilense de sendikamızın en önemli çalışmaları içerisinde. Performansa dayalı ücretlendirme sistemi örneğin tartışılan bilgi lisanslama ofisleri ile aynı ideolojiye hizmet ediyor. Keza yönetim şekli olarak bir mütevelli heyeti tartışıyorlar. Üniversiteler demokratik şekilde yönetilmesi gereken yerler. Bizim de YÖK ile ilgili yoklama fişlerini yırtma gibi eylemlerimiz oldu, onlar bayağı ilgi çekmişti. Bu dönemde böyle bir üniversite hareketi ortaya çıkması gayet doğal diye düşünüyorum ve oluşacaktır da.

Röportaj için bize zamanınızı ayırdığınız için teşekkür ederiz...

Ben de felsefe sosyoloji öğrencileri olarak yaptığınız bu çalışmalardan dolayı sizi kutluyorum. Ben de İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü mezunuyum, sizin okuduğunuz sıralardan geçtim, sizin geleceğiniz yer de benim şu anda bulunduğum yer. Aynı sorunları yaşıyoruz umarım beraber bu sorunları aşar, düşünmenin önündeki engelleri birlikte kaldırırız

16 Mart'lar AKP'yle sürüyor

Katliamlarıyla ve aklanmalarıyla ünlü memleketimiz de bir katliam da 16 Mart 1978 tarihinde Beyazıt Meydanı'nda meydana geldi. İstanbul Üniversitesi ana kapısı'ndan çıkan üniversite öğrencilerinin üzerine atılan bombalar ve yaylım ateşi şeklinde üzerlerine sıkılan silahlar sonucu 7 öğrenci hayatını kaybederken, 41 öğrenci de ağır şekilde yaralandı.

Daha sonra katliamın günler öncesinden İstanbul Emniyet Müdürlüğü tarafından bilindiği, katliamın adı Hrant Dink davasıyla tekrar gündeme gelen Reşat Altay başta olmak üzere polis şeflerinin, mit görevlilerinin haberi dahilinde gerçekleştiği belgelerle ortaya çıktı. Polis şeflerine ceza olarak sadece "ihtar" cezası verildi. Birçoğu da daha üst mevkilere terfi ettirildi. Açılan 16 Mart davası ise 2008 yılında AKP tarafından (Sivas davasında olduğu gibi) zamanaşımına uğratıldı. Böylece 7 öğrencinin ölümü ve birçok öğrencinin yaralanmasıyla sonuçlanan 16 Mart Katliamı faillerine hiçbir cezai yaptırım uygulanmadan dava sona ermiş oldu!

Bir varmış bir yokmuş

"Periler diyarı tehlikeli bir ülkedir ve bu diyarda ihtiyatsızlar için tuzaklar, fazla cesur olanlar için de zindanlar vardır." Tolkien

Çok uzun yıllardır çocukluğumuzun vazgeçilmez eğlenceleri ailelerimizin bize yatmadan önce anlattığı masallar olmuştur. O masallar her nesil yetişirken okunmuştur hala da okunmaktadır. Masalların değişik değişik basımları olmuş hatta filmleri bile yapılmıştır. Şuan aklıma gelen örnekleri; Pamuk Prenses, Kırmızı Başlıklı Kız, Külkedisi, Kurbağa Prens, Ali Baba ve Kırk Haramiler, Hansel ve Gratel...vb. Belki de bu masalları binlerce kez bıkmadan dinlemişsinizdir peki bu masallar nereden gelmektedir? Son hallerini almadan önce bu masallar ne mesajlar içeriyordu şimdi neyi anlatmak istiyor, ne kadar büyüsek de çoğumuz bunları hiç düşünmedik. Mesela Kırmızı Başlıklı Kız masalını hatırlayalım.

Kırmızı Başlıklı Kız, başına her zaman taktığı kırmızı başlığıyla anılmış. Bir gün annesi ona hasta ninesine götürmesi için bir sepet hazırlamış ve giderken yolu uzatmamasını, tanımadığı insanlarla konuşmamasını tembih etmiş. Kız annesinin sözünü dinlememiş ormanda gezerken bir kurtla karşılaşmış. Kurt kızın nereye gideceğini öğrenmiş ve ondan önce ninesinin yanına varıp ninesini midesine indirmiş sonra da ninesinin yatağına girmiş. Kız eve gelince masalın en meşhur bölümü olan soru faslı başlamış. "Senin kulakların neden kocaman, ellerin neden büyük..." gibi gibi. Sonra kurt kızı yutmuş, olanları gören avcı kurtun midasını yarmış nineyle

kızı kurtarmış ve kurtu öldürmüştü. O günden sonra Kırmızı Başlıklı Kız annesinin sözünden hiç çıkmamış.

Peki bu masaldaki imgeler neler? Bu masal nasıl değişimlere uğrayarak bu halini almış? 2 bin 600 yıllık bu masalın dünya üzerinde 35 farklı versiyonu olduğu söyleniyor. Örneğin, masalın ilk anlatımında bir kurt değil kurt adam var. Tutkuyu, cinselliği simgeleyen "kırmızı" başlık ise sonradan giydirilmiş. Çin'de kız, kurt tarafından değil, kaplan tarafından kandırılıyor. İran'da ise kız çocuklarının ormanda bir başına gezmesi uygun karşılanmadığından, masalın kahramanı daha sonra bir erkek çocuğuna dönüşüyor.

Klasik masalarda aslında görünür hikayenin altında başka bir hikaye anlatılıyor ve bu özelliği ile masallar yönetime hizmet eden bir düzenin parçası haline geliyor, annesinin sözünü dinlemediği için cezalandırılan Kırmızı Başlıklı Kız gibi...

Hayallerimizi, nasıl bireyler olmamız gerektiğini, ne yapıp ne yapmamamız gerektiğini şekillendirmeye çalışan bu sistem için masallar gerçekten de vazgeçilmez bir yer tutuyor. Bizi mışıl mışıl bir uykuya daldırmaktan, hayal gücümüzü genişletmekten de öte bize nasıl bir hayat yaşamamız gerektiğini anlatıyor masallar.

Kaynak: Masallar ve Toplumsal Cinsiyet (Melek Özlem Sezer

Deniz – Sosyoloji

İllegal Aşk

İllegal aşklar besleyip,
Yasadışı hayaller kurdum sana.
Bir çarşamba gecesi yasaklandı sevgim,
Afişe edildi yüregim.
İllegal şiirler yazıp sana
Gizlice sokak aralarında,
Dövdüler ta mısralarımın başında.
İlhan'ın kırık şarabıyla kovalanıp ,
Kaçak atladım bahçene,
Anarşist gözlerimden vurdular önünde...

Ersin - Felsefe

mevzu
kafasına göre çıkar #2

Gel sen de mevzu çıkar

...yazılarını, çizilerini yollayabilirsin
... felsefesosyolojikolektifi@gmail.com

Edebiyat Felsefe-Sosyoloji Kolektifi